

POSUDEK ŠKOLITELE

HODAČOVÁ-BALVÍNOVÁ, Lenka: „Mně bylo osmnáct let a vdávala jsem se z čistý lásky.“ Vývoj svatebního obřadu v komunistickém Československu. Magisterská práce, FHS UK, Praha 2011, 77 s + přílohy.

Magisterská práce studentky Lenky Hodačové-Balvínové si za cíl klade analýzu vývoje svatebního obřadu, resp. sledování zvyků, rituálů a příprav spojených se svatbou v komunistickém Československu v letech 1948 – 1989. Metodologicky se autorka práce opírá o orálně-historický výzkum a doplňuje ho o analýzu dobových fotografií.

Práce je rozdělená do sedmi částí: v první autorka představuje výzkumnou metodologii (orální historii, vizuální analýzu) a analyzované prameny, a popisuje v ní okolnosti terénního výzkumu, který je založen na deseti orálně-historických rozhovorech s narátory, kteří byli sezdaní v sledovaném časovém období. V druhé kapitole autorka analyzuje dějiny svatebních rituálů od dob starých Řeků a Římanů, dále se zaměřuje na představení teorie politického náboženství, pojednává o některých socioekonomických faktorech ovlivňující svatby v Československu a o popisu fungování šedé ekonomiky. Na podkladě analýzy různých typů pramenů se autorka snažila vyzkoumat proměny svatebních rituálů v komunistickém Československu a identifikovat nástroje, které lidově demokratický režim používal ke kontrole tohoto konkrétního úseku každodennosti v životech svých občanů. Studentka práci ukončuje závěrem, v němž konstatuje, že je „přechod svatby ze sféry veřejné do sféry výhradně soukromé jeden z přetrvávajících odkazů komunistické minulosti naší země“ (s. 70).

Lenka Hodačová-Balvínová ve své práci ke zkoumané problematice přistupuje velmi pečlivě, ne-li přímo nadšeně. Zmíněný ambiciózní přístup je paradoxně také jistým nedostatkem práce. Jednotlivé zkoumané oblasti jsou totiž natolik komplexní, že by si zasloužily samostatné pojednání (porovnání módy v kapitalismu a socialismu, vizuální analýza komunistických svatebních fotografií, analýza fenoménu šedé ekonomiky v pozdní normalizaci etc). Negativně působí také příloha, kterou autorka sice poskládala z velmi zajímavých materiálů, ale jejíž grafická úroveň je občas natolik nízká, že některé dokumenty nelze přečíst. Je také škoda, že autorka po použití tolika různorodých výzkumných postupů v závěru své práce nepojednala o něco komplexněji o formách a sociálních dopadech úprku československých obyvatel do soukromí.

Navzdory výše zmíněným nedostatkům se domnívám, že o svém výzkumném tématu Lenka Hodačová-Balvínová pojednala kvalitně a prokázala erudici v celé řadě oblastí. Za další významný přínos považuji také skutečnost, že práce navazuje na bakalářskou úvahu autorky, která pojednávala o teoriích politického náboženství, a svědčí tak o dlouhodobém zájmu o problematiku a o snaze prohlubovat znalosti o zkoumaném fenoménu.

Magisterská práce Lenky Hodačové-Balvínové „*Mně bylo osmnáct let a vdávala jsem se z čistý lásky.*“ *Vývoj svatebního obřadu v komunistickém Československu* je pečlivě a poctivě zpracovaná po obsahové, metodologické a stylistické stránce. Autorce bych jistě doporučovala, aby se tématu s podobnou pečlivostí věnovala i v dalším studiu. Práci doporučuji přijmout k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze, 2. září 2011

Hana Pelikánová